יוצא לאור לפרשת נח ה'תשפ"ז
(מספר 2)

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בעניני גאולה ומשיח

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים"

770 איסטערן פארקווי ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתים לבריאה

הי' תהא שנת נפלאות בכל

שנת הצדי"ק לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מפתח ותוכן

פ׳ נח

א. הכשרת העולם לגאולה ע״י מי המבול 3

ביאור דברי המדרש שמי המבול ענינם - ״קלוסו של הקב״ה״ (ב״ר פ״ה, א); ההבדל בין המים ש״בתחלת ברייתו של עולם״ (ב״ר שם) ומי המבול

ב. הידור בקידוש לבנה לזירוז הגאולה 12

זמן חשבון צדק על העבודה דשבוע זה, ובמיוחד בקשר לזירוז הגאולה; זהירות והידור בקידוש הלבנה שהם עתידים להתחדש כמותה

הוספה / בשורת הגאולה

ג. משיחות ש״פ נח, ד׳ מר-חשון ה׳תשנ״ב 17

כבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם ״צחצוח הכפתורים״, ועומדים מוכנים לקבל פני משיח; העבודה דכללות בנ״י במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה - נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה; כלו כל הקיצין וכבר עשו תשובה ועכשיו **אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו**; תיכף ומיד ממש באה הגאולה; תוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, ומתוך כוונה מיוחדת למהר ולפעול ביאת המשיח תיכף ומיד; הוספה בדרישה ובקשה על הגאולה

Reprinted with permission of:
“Vaad L’Hafotzas Sichos”
by:
Moshiach Awareness Center,
a Project of:
Enlightenment For The Blind, Inc.
602 North Orange Drive.
Los Angeles, CA 90036

Tel.: (323) 934-7095
Fax: (323) 934-7092
http://www.torah4blind.org
e-mail: yys@torah4blind.org
Rabbi Yosef Y. Shagalov,
Executive Director
Printed in the U.S.A.

נח ב

הכשרת העולם לגאולה ע"י מי המבול

א. איתא במדרש[1]: „מתחילת ברייתו של עולם לא הי' קלוסו של הקב"ה עולה אלא מן המים", ולאחרי ש„עמד דור המבול ומרד בו . . אמר הקב"ה יפנו אלו ויעמדו ויבואו אותן שישבו בהן מקודם הדא הוא דכתיב[2] ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה".

לפי זה מובן, שמצבו של העולם בהיותו מוצף במי המבול דומה למצבו ב„תחילת ברייתו"[3], שאז הי' „כל העולם כולו מים במים"[4], שזהו עילוי גדול ביותר – עולם המקלס את הקב"ה (ש„קלוסו של הקב"ה" עולה מן המים דוקא).

ולכאורה דורש ביאור: איך מתאים ענין זה שבמי המבול עם תוכן ענינם בפשטות, שבאו „לשחת כל בשר"[5]?

בפירוש רש"י[6] מצינו, ד„כשהורידן הורידן ברחמים אם יחזרו יהיו גשמי ברכה וכשלא חזרו היו למבול" – הרי שהורדת המים היתה „ברחמים", שיהיו „גשמי ברכה"[7]. אמנם, זה הי' רק בתחילה ובאופן של תנאי – באם „יחזרו" אנשי דור המבול ויעשו תשובה (אז לא ישחיתו המים את הארץ, אלא יהיו „גשמי ברכה")[8], וכיון שלא חזרו בתשובה, לא היו המים „גשמי ברכה" אלא מי מבול; משא"כ לפי דברי המדרש יוצא, שגם בפועל, כשמי המבול הציפו וכסו את העולם, הי' בזה ענין למעליותא.

ידוע גם ביאורו של אדמו"ר הזקן[9], שמי המבול באו לא רק להעניש את דור המבול, אלא גם כדי „לטהר את הארץ", כמו טהרה על ידי מקוה [שלכן ירד הגשם ארבעים יום, כמו מקוה ששיעורה ארבעים סאה].

אמנם גם לפי ביאור זה, הרי פעולת מי המבול – טהרת העולם – קשורה עם החטאים של דור המבול, שהביאו טומאה בעולם[10], ועל ידי המבול נטהר העולם מטומאה זו;

משיחת א' דר"ח מרחשון תשמ"ו. נדפס בלקו"ש ח"ל ע' 16 ואילך.

1) ב"ר פ"ה, א. ועד"ז באיכ"ר פ"א, נב.

2) פרשתנו ז, יב.

3) וכהלשון באיכ"ר שם: יחזור העולם לכמו שהי'. וראה רש"י לב"ר שם: הגשם כלומר אותו הגשם שהי' משי"ב.

4) ב"ר שם, ב. וש"נ. ירושלמי חגיגה פ"ב ה"א (בתחלתה).

5) פרשתנו ו, יז.

6) פרשתנו ז, יב (מזהר חדש (מהנ"ע) פרשתנו (כב, סע"א). וראה ב"ר פל"א, יב).

7) ועפ"ז יומתק שגם במדרש הנ"ל (בתחלת הסעיף) הובא הכתוב „ויהי הגשם גו'" (וראה מפרשי המדרש שם) – לרמז שהו"ע של „גשמי ברכה".

8) וראה בארוכה לקו"ש חכ"ה ע' 23 ואילך.

9) תו"א ריש פרשתנו (ח, סע"ג ואילך). וראה שם י, רע"א. מאמרי אדה"ז – הנחות הר"פ (ע' סט). תו"ח שם (נט, ב ואילך). אוה"ת שם (כרך ג) תרט, ב ואילך. תרכד, א ואילך. ועוד.

ובאוה"ת בראשית (כרך ז) תתשנה, ב ואילך (סה"מ תרכ"ז ע' ז), מקשר ביאור אדה"ז בענין המבול עם דברי המדרש שבפנים. ע"ש.

10) בל' התו"א ריש פרשתנו (ועוד), שהארץ „נתקלקלה מאד".

אבל לפי המדרש, שמצבו של העולם בהיותו מכוסה במי המבול הוא בדומה למצב העולם בתחילת הבריאה, כאשר הי' „כל העולם כולו מים במים" – הרי המבול פועל לא רק שלילת והסרת הטומאה, אלא גם ענין חיובי שהוא טוב וקדושה בעצם[11] – וכמו שהי' מצבו של העולם (ד„כל העולם כולו מים במים") בתחילת ברייתו, שלא הי' בקשר לאיזה ענין של חטא (גם לא טהרה מחטא), שהרי עדיין לא היתה שום מציאות של חטא בעולם, וכל ענינו הי' רק „קלוסו של הקב"ה".

ב. ויש לומר, שבדברי המדרש האלה נרמז ענין יסודי וכללי בשייכות לתורה – ובהקדמה:

ידוע מאמר חז"ל[12] שהתורה היא מהדברים ש„קדמו לעולם", וכאמרם[13] „אלפיים שנה קדמה תורה לעולם". כלומר, למרות שאין מקרא יוצא מידי פשוטו[14], ו„פשוטן" של דברי תורה הוא כפי שהתורה נלמדת בעולם הזה הגשמי דוקא – מ"מ „קדמה תורה לעולם", כי בכל תיבה ותיבה שבתורה יש (גם) פירוש פנימי ורוחני, כפי שהתורה נלמדת בעולמות עליונים רוחניים (שלמעלה מעלה מענינים גשמיים).

ומובן, שכלל זה חל לא רק על ציוויי התורה, אלא גם על סיפורי התורה. דעם היות שכל סיפור שבתורה אירע בפשטות בכל פרטיו כפי המסופר בתורה, מ"מ, מכיון שהתורה קדמה לעולם, עכצ"ל שגם סיפורי התורה מכילים תוכן רוחני[15] בהתאם למציאות התורה בעולמות עליונים[16].

[ואדרבה – כמאמר הידוע[17], שהתורה „מדברת בעצם בעליונים ורומזות בשניות בתחתונים": לא רק שדברי תורה יכולים להתפרש גם לפי תוכנם הרוחני (כפי שהתורה היא „בעליונים"), כ"א להיפך: מקור והתחלת התורה הוא „בעליונים" (כמש"נ[18] „ואהי' אצלו גו' שעשועים גו'", וכמחז"ל[19] „חמדה גנוזה שגנוזה לך", ועוד), ומשם „ירדה" ונשתלשלה התורה עד למטה ובגשמיות (בל' הכתוב[20] מן השמים דברתי עמכם; מן השמים השמיעך את קולו גו'), ולכן, „בעצם" מדברת התורה בעליונים וברוחניות, אלא כש„יורדת" למטה בעוה"ז, ניתנה להתפרש בפירושה הפשוט כפי שהוא „בתחתונים"].

ונמצינו למדים ענין נוסף: מכיון שאצל הקב"ה „לא יגורך רע"[21] –

---

11) ורק סיבת המבול היא מצד החטאים דדור המבול (שלכן אמר הקב"ה „יפנו אלו"), אבל המצב של מבול (מה ש„יבואו אותן שישבו בהן מקודם") הו"ע טוב בתכלית.

12) שבת פח, ב. פסחים נד, א. ב"ר פ"א, ד (וראה שם, א). ועוד.

13) ראה מדרש תהלים צ, ג. תנחומא וישב ד. ועוד.

14) שבת סג, א. וש"נ.

15) ולהעיר ג"כ ממ"ש הצפע"נ (מכתבי תורה מכתב צט) ד„כל מה דכתוב בתורה הוא דין לא ח"ו סיפור". וראה זח"ג קנב, א. ע"ש. וראה ג"כ פיהמ"ש להרמב"ם שצויין בהערה 23.

16) ראה לקו"ת תזריע כג, ב ואילך.

17) עשרה מאמרות מאמר חקור דין ח"ג פכ"ב. וראה של"ה יג, ב ואילך.

18) משלי ח, ל.

19) שבת פח, ב.

20) יתרו כ, יט. ואתחנן ד, לו.

21) תהלים ה, ה. וראה לקו"ת במדבר ג, ג. אוה"ת (יהל אור) עה"פ.

עכצ"ל, שגם ענינים אלו שבתורה שלפי פירושם הפשוט („בתחתונים") הם ענינים בלתי רצויים (מעשים לא טובים, עונשים וכיו"ב), הרי בתורה כפי שהיא בעליונים (שלא יתכן בהם מציאות של רע) מתפרשים המה באופן שכולם קודש וטוב[22].

ולהעיר מדברי הרמב"ם[23] ד„אין הפרש בין . . ותמנע היתה פילגש[24], ובין אנכי ה' אלקיך ושמע ישראל[25], כי הכל מפי הגבורה, והכל תורת ה' תמימה טהורה וקדושה אמת": אף שפשטות המכוון בתיבות אלו („תמנע היתה פלגש") הוא לאשה שהיתה בתכלית הירידה כו' (עד שלידתה היתה באופן דהיפך קיום שבע מצות ב"נ[26]) – קצה ההפכי בתכלית מקדושת „אנכי ה"א" – מ"מ אין זה נוגע לקדושת תיבות אלו כמו שנכתבו בתורה, עד שאין הפרש כלל בין קדושת תיבות אלו לקדושת התיבות „אנכי ה"א", ד„הכל תורת ה' תמימה טהורה וקדושה אמת". כי אין הנידון מציאותה של „תמנע", כ"א הדיון בתורה אודותה, ודיון זה שבתורה הוא תמים טהור וקדוש באמת.

וכ"ש וק"ו כפי שהתורה היא „בעליונים", ששם הענין ד„תמנע היתה פלגש" מעיקרא אינו אלא ענין רוחני הנמצא בעולם שכולו קדושה (מכיון דשם „לא יגורך רע").

ג. יסוד זה מבאר ג"כ סיפור, לכאורה תמוה, אודות קריאת ה„תוכחה" (שבפ' תבוא) ע"י אדמו"ר הזקן:

מסופר[27]:

רבינו הזקן הי' בעצמו הקורא בתורה. פעם אחת לא הי' בליאזנא ש"פ תבוא, ושמע אדמו"ר האמצעי – והוא עודנו נער קודם הבר מצוה – הקריאה מאחר. העגמת נפש מהקללות שבתוכחה הביאתו לכאב לב, עד שביוהכ"פ נסתפק רבינו הזקן אם יוכל להתענות. כששאלו את אדמו"ר האמצעי, הרי בכל שנה קוראים פרשה זו, ענה: כשאבא קורא „הערט זיך ניט קיין קללות".

ולכאורה דורש ביאור: כאשר רבינו הזקן קרא בתורה – בתכלית הדיוק בכל התיבות והאותיות עם הנקודות וטעמים כו' – בודאי נשמע תוכנה של הקריאה כפשוטו (בהתאם להכלל[14] „אין מקרא יוצא מידי פשוטו") – ומהו, איפוא, הפירוש בדברי אדהאמ"צ „כשאבא קורא הערט זיך ניט קיין קללות"?

והביאור – ע"פ הנ"ל: ענין הקללות במובנן הפשוט הוא רק כפי שהענין נלמד למטה בעולם הפשט. אמנם כפי ש„התורה מדברת בעליונים", בעולם שכולו קדושה שאין לה שייכות למציאות של רע (ובמילא גם לא

22) ראה ג"כ בארוכה סה"מ עטר"ת (ע' תקטו ואילך). ועוד. – ולהעיר גם מהמבואר, שלעת"ל בגמר הבירורים – כל ענין עסק התומ"צ יהי' רק בקדושה גופא, ליחד יחודים כו' (תניא אגה"ק סוסכ"ו. קו"א סד"ה ולהבין פרטי ההלכות ועוד).

23) פיהמ"ש סנה' פ' חלק היסוד הח' (מסנהדרין צט, ב).

24) וישלח לו, יב.

25) יתרו כ, ב (ואתחנן ה, ו). ואתחנן ו, ד.

26) פרש"י וישלח שם.

27) „היום יום" יז אלול.

להעונש על רע) – הנה גם ענינים אלו (הקללות) תוכנם אך ורק קדושה וברכה.

[וכפי שמפרש אדה"ז[28] לענין הקללות דפ' בחוקותי, ש„לפי האמת אינם רק ברכות", ומביא הצ"צ[29] דוגמא לזה מהסיפור המובא בש"ס[30], דרשב"י שלח בנו לתנאים שנזדמנו במקומו שיברכוהו, אמנם הם ברכוהו „בלשון קללה"[31] והי' מצטער מזה. וכשחזר דברי התנאים לפני אביו אמר לו „הנך כולהו ברכתא נינהו"[32].

ולכן, כאשר אדמו"ר הזקן הי' קורא בתורה, הי' נשמע בקריאתו (אצל אדמו"ר האמצעי) תוכן פירוש הדברים כפי ש„התורה מדברת בעליונים", ששם (גם) פ' התוכחה היא מעיקרא ענין שכולו טוב וברכה.

[ויומתק ע"פ מה דמפרש אדמו"ר הזקן[33] את הלשון „קורא בתורה" – „שע"י עסק התורה (האדם) קורא להקב"ה לבוא אליו כביכול כאדם הקורא לחבירו שיבא אליו וכבן קטן הקורא לאביו לבא אליו להיות עמו בצוותא חדא"[34] – וכן בענינו, שע"י קריאת התורה של אדמו"ר הזקן, קרא והמשיך התורה כפי שהיא בעליונים, אצל הקב"ה[35] (דשם „לא יגורך רע", כנ"ל)].

ד. ועד"ז הוא הביאור בדברי המדרש אודות מי המבול:

זה שהמבול בא להעניש את אנשי דור המבול, וגם לטהר את הארץ מטומאת חטאי דור המבול, ה"ז רק כפי שהענין הוא למטה וכפשוטו; אמנם מכיון שענין המבול מסופר בתורה – בהכרח לומר שענין המבול לכל פרטיו ישנו ג"כ בתורה כפי שהיא „בעליונים", ב„עולם" שלא שייך בו שום ענין של רע וחטא.

וזהו מה שמשמיענו המדרש, שהמציאות של מי המבול על פני כל הארץ[36] הוא (גם) ענין שכולו

---

28) לקו"ת בחוקותי מה, סע"א ואילך. וראה אוה"ת תבא ע' תתרצב ואילך.

29) בהגהות ללקו"ת שם (מה, ב). ע"ש. – ולהעיר ג"כ מרשימות הצ"צ לאיכה (באוה"ת לנ"ך ח"ב), שמפרש הפסוקים דאיכה למעליותא (ע"ש באורך). ועוד.

30) מו"ק ט, סע"א ואילך.

31) ל' המהרש"א בחדא"ג מו"ק (שם, ב ד"ה א"ל יהא).

32) ואי"ז כענין היסורים, ד„גם זו לטובה רק שאינה נראית ונגלית לעיני בשר כי היא מעלמא דאתכסי'" (תניא פכ"ו) – כי שם, מה שהאדם מרגיש הוא יסורים, משא"כ בהמדובר בפנים, שמלכתחילה „כולהו ברכתא נינהו" בגלוי ממש.

33) תניא ספל"ז.

34) ביאור ב' הדוגמאות ראה לקוטי לוי"צ לתניא ע' יז.

35) וי"ל שבאמרו „כשאבא קורא" רמז ג"כ שבקריאת אדה"ז היתה נשמעת קריאתו של „אבינו" שבשמים (שאצלו ית' לא יגורך רע). – ולהעיר, שגם בעל המאמר במדרש (שהובא לעיל ריש סעיף א) הוא „רבי אבא").

36) היינו, שתוכן זה שבענין המבול (כפי שהוא „בעליונים") נמשך במי המבול הגשמיים למטה בארץ:

מכיון ש„תורה לא בשמים היא" אלא ניתנה למטה בארץ [שהכוונה בזה היא לכל חלקי התורה, וכמובן מפסק דין אדמו"ר הזקן בהלכות ת"ת שלו (פ"א ס"ד), שכל אחד ואחד מישראל מחוייב בלימוד כל ד' חלקי התורה] – הרי מובן, דזה שלכל ענין שבתורה יש פירוש כפי שהתורה היא „בעליונים" – אין הכוונה ש„מקומו" של

קדושה[37] – דוגמא ל„תחילת ברייתו של עולם", כאשר „כל העולם כולו מים במים", כי „לא הי' קלוסו של הקב"ה עולה אלא מן המים".

ויש לומר, שזהו התוכן הפנימי בביאור אדה"ז הנ"ל שמי המבול היו בדוגמא למי מקוה[38] – שכן מצינו טבילה במקוה שהיא אך לתוספת קדושה (ולא כדי לטהר מטומאה) [כמו טבילות של הכהן גדול ביוהכ"פ, שאחרי הטבילה הראשונה כבר נטהר מכל חשש טומאה*[38], וכולו הן רק לתוספת קדושה, שעולה מדרגא לדרגא בקדושה גופא],

וכן י"ל בנוגע למי המבול[39], שהם בדוגמא למקוה: זה שהמבול בא לטהר את הארץ מטומאת חטאי דור המבול הוא רק כפי שענין המבול נשתלשל מלמעלה וירד ונמצא „בתחתונים",

אבל ענינו ב„עליונים" (בעולם שכולו קדושה) הוא – הטבילה הנדרשת בעלי' מדרגא בקדושה לדרגא עליונה יותר.

דוגמא פשוטה בחיי האדם, גם שאינם מבנ"י, בעוה"ז הגשמי והחומרי: אהבת אב לבנו – שהיא באמתתה ותקפה בלב האב וכולה אך אהבה וטוב. כשחוטא הבן – נשתלשל מאהבה זו שמעניש את הבן בשבט וככל שתגדל האהבה בלב האב – יגדל עונש הבן. ועד אשר חושך[40] שבטו שונא בנו.

ה. הסברת העילוי שבמי המבול – בפרטיות יותר:

כתב הרמב"ם בסוף הל' מקוואות[41] שמי המקוה מרמזים ל„מי הדעת הטהור"[42]; וכמו שעל ידי הטבילה במים מתכסה האדם כולו במי המקוה עד שאינם נראים אלא מי המקוה, כך הוא בה„רמז" שבמקוה, הבאת הנפש במי הדעת, שצ"ל השיקוע ב„מי הדעת" באופן שלא תיראה מציאותו של האדם, כ"א רק של „מי הדעת" שבהם הוא שקוע.

וזהו התוכן הרוחני של ענין המבול (כאשר כל העולם כולו מכוסה במים) – שכל הארץ כולה „שקועה" במי הדעת עד שאין נראית מציאותה של הארץ[37] כ"א של „מי הדעת".

וכמו"כ הוא התוכן הרוחני של מי

פירוש זה הוא רק ב„עליונים", אלא ש(תוכנו של ענין) זה נמשך גם ב„תחתונים".

וכן בענייננו, שתוכן האמור במי המבול אינו רק ענין שהי' רק בעולמות עליונים, אלא שבמי המבול הגשמיים (שהציפו את העולם בפשטות ואשר בהם נאבד דור המבול, וטהרו את העולם מטומאת החטאים) היתה גם התכונה של „תוספת" טהרה, כענין המבול בעליונים.

37) ולהעיר מהביאור בהכתוב (שה"ש ח, ז) „מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה" – „מים רבים" למעליותא, „ההתבוננות . . בגדולת ה' ביחו"ע . . שמזה נמשך ואהבת . . בכל מאדך בלי גבול" (תו"א תולדות יח, ב).

38) ראה אוה"ת (וסה"מ תרכ"ז) שצוין בסוף הערה 9.

*38) ראה רמב"ם הל' עבודת יוהכ"פ פ"ב ה"ג.

39) ראה אוה"ת פרשתנו (כרך ג) תרכו, ב. וראה גם לקו"ש ח"י (ע' 36) שי"ל שזהו ענין ירידת המבול בא"י (למ"ד שירד גם שם). ע"ש.

40) משלי יג, כד.

41) משיעורי הרמב"ם דשבוע זה (דשנת תשמ"ז).

42) כמשנ"ת כמ"פ שלכאורה הגירסא הנכונה ברמב"ם שם היא – „במי הדעת הטהור – טהור". אבל ראה שיחת ליל ד' דסוכות תשמ"ח.

המבול בימי נח – שבאו „לשחת כל בשר"[5], „לשחת הארץ"[43] – היינו לבטל („לשחת") בביטול כליל (של „בשריות" ו„ארציות") ב„מי הדעת", עד שלא נראה שום מציאות מלבדו יתברך.

וע"ד מצב העולם לעתיד לבא[44], וכדברי הרמב"ם בסיום וחותם ספרו, ש„באותו הזמן . . לא יהי' עסק[45] כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד . . שנאמר[46] כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" – שמצב העולם לעת"ל דומה ל„מבול"[47] („כמים לים מכסים"), שהעסק ב„דעה את ה'" („מי הדעת") יהי' באופן ד„מלאה הארץ דעה" (ועד ש„לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד"[48].

ובדרגא זו הי' מצב העולם בתחילת הבריאה, כשהי' „כל העולם כולו מים במים", ו„לא הי' קלוסו של הקב"ה עולה אלא מן המים" – דהיינו שאין העולם נראה כלל כמציאות בפ"ע (בדוגמת דבר שנטבל (אותיות בטל[49] במים)[50], אלא כל מציאותו היא רק הכח האלקי המהווה אותו ומקיימו.

ו. אמנם, לפי הביאור האמור בתוכנו של ענין המבול (כפי שהוא „בעליונים") – צלה"ב לאידך גיסא: מכיון שענין המבול מורה על עילוי גדול כזה (שכל הארץ בטילה ב„מי הדעת") – מהו התוכן הפנימי („בעליונים") של שבועת הקב"ה ש„לא אוסיף"[51], „לא יהי' עוד מבול לשחת הארץ"[43] (ומכיון ששבועה זו נכתבה בתורה, מובן, שהיא שוללת (גם, ואדרבא – באמת) ענין המבול לפי תוכנו הרוחני הנ"ל)?

וי"ל נקודת הביאור בזה:

זה שבתחילת הבריאה הי' „כל העולם כולו מים במים" – הוא מפני שעדיין לא נבראה מציאות היבשה[52]; ואילו ענין המבול הוא, לאחר שכבר נבראה מציאות הארץ, וכמו שהיא במציאותה – מכסים אותה המים.

וההבדל ביניהם (ברוחניות):

העילוי ד„כל העולם כולו מים במים" בתחילת ברייתו של עולם – מה

---

43) פרשתנו ט, יא.

44) ראה גם שער היחוד (לאדמו"ר האמצעי) בתחלתו (ב, א).

45) ע"ד הפי' בלעסוק בד"ת (ב"ח לטוא"ח סמ"ו ד"ה ונוסחא).

46) ישעי' יא, ט.

47) ולהעיר ג"כ ממחז"ל (סנהדרין צב, ריש ע"ב) „אותן שנים . . הקב"ה עושה להם כנפים כו' ושטין על פני המים" (נת' בתו"ח בראשית ד, ג ואילך. אוה"ת בראשית כח, ב ואילך. סה"מ תרכ"ז ע' רלט ואילך (אוה"ת שה"ש ח"א ע' ט ואילך). ועוד) – אלא ששם קאי באלף השביעי, כש„יהי' עולם זה חרב" (רש"י שם). וראה לקמן סעיף ו־ז (ובהערה 63).

48) ראה בארוכה „הדרן" על הרמב"ם (לקו"ש חכ"ז ע' 238 ואילך) – דיוק תיבת „בלבד".

49) ראה סדור עם דא"ח כוונת המקוה (קנט, סע"ד).

50) ויש לקשר זה עם ההלכה „כל מה שבים טהור" (רמב"ם הל' טומאת מת רפ"ו). – וראה „הדרן" הנ"ל (לקו"ש חכ"ז ע' 2־241). וראה ע"ד הענין ד„מים במים" (ע"ד החסידות) במאמרים שנסמנו בהערה 47. ועוד.

51) פרשתנו ח, כא ובפרש"י.

52) ראה קרבן העדה לירושלמי חגיגה שם (פ"ב ה"א) „כל הברואים (ו)לא היו בהם רק יסוד המים".

שהעולם לא הי' נראה כמציאות בפני עצמו אלא בטל כליל בכח האלקי המקיימו (כנ"ל) – לא הי' נרגש במציאות העולם עצמו (כי לא הי' עדיין ראוי לכך), והעילוי ד"דכל העולם כולו מים במים" הי' רק מחמת זה שעדיין לא נבראה היבשה (הארץ);

אמנם תכלית הכוונה היא, שביטול זה יומשך ויופעל במציאות הארץ עצמה. וזהו דיוק לשון הכתוב (בנוגע ללעתיד לבא) "מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", כלומר, לא שהארץ תהפך ל"מים", כ"א כמו שהיא במציאות של ארץ תתמלא ב"דעה את ה' כמים (בכ"ף הדמיון) לים מכסים", היינו שהעילוי ד"כמים לים מכסים" הוא בהארץ עצמה.

אלא שכדי לפעול עילוי זה בהארץ עצמה צ"ל ההכנה של "טבילת" הארץ ב"מי המבול" – "לשחת הארץ", לבטל לפי שעה מציאותה של הארץ עד שמכוסה כליל במים; וביטול זה הוא הוא הנותן כח, שגם כאשר אח"כ "יבשה הארץ"[53] ("נעשה גריד כהלכתה"[54]), יומשך ביטול זה ביבשת הארץ עצמה.

וזהו ג"כ ענינם של מי המבול (לפי תוכנם הרוחני) – שבאו להכשיר את מציאות העולם שתהי' "כלי" לביטול זה[55] שיבוא לידי גילוי לעתיד לבא, כשתתמלא "הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

[עפ"ז יובן גם מש"כ במדרש[56] על הכתוב[57] "וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות" – "כימי עולם כימי נח". דלכאורה תמוה: הפסוק "וערבה לה' גו'" קאי על הזמן דגאולה האמיתית והשלימה, כאשר העולם יהי' בתכלית השלימות, וא"כ איך אפשר לומר שהוא "כימי עולם – כימי נח"[58]?!

אמנם ע"פ הנ"ל מובן – כי תחילת הכשרת העולם והכנתו לשלימותו בזמן הגאולה ("מלאה גו' כמים לים מכסים") היתה בימי נח[59], ע"י מי המבול שכיסו את העולם].

ז. ע"פ הנ"ל יבואר ג"כ זה שנשבע הקב"ה ש"לא יהי' עוד מבול לשחת הארץ":

תכלית הכוונה היא שתהי' מציאות העולם דוקא, "לשבת יצרה"[60], ובאופן ד"לא ישבותו"[61], וכמו שהעולם הוא במציאותו יהי' כלי לכל הענינים הכי נעלים, כנ"ל.

---

53) פרשתנו ח, יד.

54) פרש"י שם.

55) ראה בארוכה לקו"ש חט"ו (ס"ע 51 ואילך), דקיום העולם לפני המבול הי' רק מצד "למעלה", והמבול פעל זיכוך בהעולם, שיהי' מוכשר שקיומו יהי' מצד מציאות העולם גופא. ע"ש.

56) ויק"ר פ"ז, ד. איכ"ר בסופו. ועוד.

57) מלאכי ג, ד.

58) ובפרט ע"פ מ"ש באיכ"ר שם: שנאמר (ישעי' נט, ד) כי מי נח זאת לי – והרי המדובר שם בנוגע למי המבול. וראה (בביאור מדרש זה ע"ד החסידות) אוה"ת פרשתנו סח, א ואילך. (כרך ג) תרכג, א ואילך.

59) וי"ל שזהו הפירוש הפנימי במחז"ל (ב"ר פ"ל, ח. וש"נ) דנח "ראה עולם חדש" – מעין ודוגמא ל"שמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה" (ישעי' סו, כב) לעת"ל.

60) ישעי' מה, יח.

61) פרשתנו ח, כב.

[שלכן לא רצה הקב"ה שהעולם ישאר בהמצב ד"כולו מים במים" – אף שאז "הי' קלוסו של הקב"ה עולה" – אלא צמצם הקב"ה התגלות זו עד ש"תראה היבשה"[62], העולם כפי שנראה לעינינו][63].

והיות שהכשרה זו וכח זה כבר ניתן בעולם ע"י הטבילה במי המבול, הרי שוב אין צורך "לשחת", לבטל מציאותו, ולכן נשבע הקב"ה ש"לא יהי' עוד מבול" (כי, אדרבה, תכלית הכוונה היא שתהי' מציאותה של הארץ[64]).

ח. ידועים דברי השל"ה[65], שבפירוש רש"י על התורה נרמזו "ענינים מופלאים". ובענייננו: העילוי הרוחני שב"יבשה הארץ" (כשישנה מציאות הארץ) לגבי העילוי הרוחני שב"מי המבול" (שהוא ע"ד העילוי ד"מים במים" שבהתחלת הבריאה) – מרומז בלשון רש"י על הפסוק "יבשה הארץ" – "נעשה גריד כהלכתה"[66]:

מי המבול מרמזים על מדריגת התורה ("מי הדעת") כפי שהיא למעלה עדיין ממציאות העולם; ואילו "יבשה הארץ" היא התורה כפי שירדה למטה ונתלבשה בעניני ארץ – עוה"ז.

ודוקא על ידי "ירידה" זו (של התורה) לעוה"ז מתגלה חלק ההלכה שבתורה. כידוע דתורה לא בשמים היא[67], ופסק הלכה אפשר להיות רק על ידי נשמה בגוף דוקא[68]. כי ענין ההלכה הוא – הידיעה כיצד להתנהג במעשה בפועל, הלכה למעשה. וכן – ענינם של הלכות הוא לפעול בעולם, בלשון הכתוב[69] "הליכות עולם לו", "אל תקרי הליכות אלא הלכות"[70], כלומר, שפעולת התורה בעולם – "הליכות עולם", היא ע"י ההלכות שבתורה. ועד שהעולם נעשה מהלך.

וי"ל שזהו הרמז בלשון רש"י "נעשה גריד כהלכתה" – מלשון הלכה, שזהו העילוי שב"יבשה הארץ" לגבי מי המבול שקדמום, שעל ידי "יבשה הארץ" מגיעים לתכלית הכוונה בענין התורה, שהיא הפעולה בעניני העולם ע"י חלק ההלכה שבתורה ("כהלכתה")[71].

---

62) בראשית א, ט.

63) ולהעיר מאוה"ת בראשית (ל, סע"ב. וכן בסה"מ תרכ"ז ריש ע' רמו (אוה"ת שה"ש ע' יד) – הובאו לעיל הערה 47), דלאחרי ה"חד חרוב" (שאז יהי' "מים במים כמו שהי' לפני הבריאה ואז .. שטים על פני המים") – "יתחדש העולם כאשר הוא עתה אלא כו' (השמים החדשים והארץ החדשה) .. כולו טוב". ע"ש (ובלקו"ת שמע"צ פט, ג).

64) יתרה מזה – ע"פ משמעות ל' הרמב"ם (הל' אבות הטומאה פ"ו הט"ז ובכס"מ שם) דהטובל נטהר לאחרי שיצא מן המקוה. ו"יש ראי' לזה מדברי התוספתא פרה" (שו"ת צפע"נ ווארשא סרע"ו) ועוד. ונפק"מ לנוגע בהטובל קודם שיצא. וראה השקו"ט באנציקלופדי' תלמודית (חי"ח) ערך טבילה (ע' תט־תי). וש"נ.

65) במס' שבועות שלו (קפא, א).

66) ובפרט שהוא ביטוי בלתי רגיל בכגון דא, והול"ל "כראוי" וכיו"ב.

67) ב"מ נט, ב.

68) וראה אגה"ק סכ"ו (קמד, ב ואילך).

69) חבקוק ג, ו.

70) מגילה כח, סע"ב. נדה בסופה.

71) ראה תו"א תולדות (יח, ב) שם בפירוש "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה" – "שלא יוכל להשקיט ולכבות צמאון האהבה .. כי אם .. דוקא ע"י עסק התורה ומצות מעשיות".

ט. ההסבר האמור בענין המבול שייך ג"כ להזמן בשנה שבו קורין פ' נח – תחילת חודש מר־חשון:

חודש תשרי, שהוא „מרובה במועדות"[72], הוא מעין ולמעליותא של ענין המבול „בעליונים", בו האדם שקוע וטובל (ובטל) בעניני טוב וקדושה, עד „ששוכח" ענייניו הגשמיים, וכיון שמחשבתו אך ברוחניות – גם מציאות האדם (החושב) היא בענינים רוחניים[73],

וכאשר יוצאים מחודש תשרי לחודש מרחשון קורין בתורה סיפור המבול וסיומו, ללמדנו, שתכלית ענין ה„מבול" של חודש תשרי ושלימותו, הוא המצב ד„יבשה הארץ" שלאח"ז, היינו, שימשיך ביטול זה של „מי המבול" תוך יבשת הארץ.

ובפשטות, שתכלית המועדים דחודש תשרי היא – להמשיך הקדושה וכו' ששאבו בחודש זה תוך חיי יום יום במשך כל השנה כולה „בארץ"[74], עד שעבודת השם תהי' (גם) בכל ענייניו הגשמיים – „כל מעשיך יהיו לשם שמים"[75], ו„בכל דרכיך דעהו"[76].

וע"י עבודה זו נזכה להקדמת קיום היעוד „כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", ובקרוב ממש.

---

72) שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ב ס"ב. ועוד.

73) דבמקום רצונו ומחשבתו של אדם שם הוא נמצא (כתר שם טוב – הוצאת קה"ת – הוספות סל"ח. וש"נ), וכידועה הראי' מעירובי תחומין דבמקום שדעתו שם שם הוא מקומו (ראה שו"ע אדה"ז או"ח סת"ח).

74) ראה תניא אגה"ק רס"ט.

75) אבות פ"ב מי"ב.

76) משלי ג, ו.

נח ג

הידור בקידוש לבנה לזירוז הגאולה

א. ...והדגשה יתירה בכהנ"ל – בנוגע לחשבון־צדק בשבת פרשת נח בשנה זו:

ובהקדמה – שכיון שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים („עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו, הרי, מסקנת החשבון־צדק (חשבון־צדק דייקא, חשבון אמיתי) שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ובפרטיות יותר:

גם כשידע איניש בנפשי' מעמדו ומצבו שיש אצלו ענינים הצריכים תיקון, אין זה בסתירה ח"ו לעדותו של נשיא דורנו שכבר נשלמה העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, כי, העבודה דכללות בנ"י במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה (שתלוי' „במעשינו ועבודתינו (ד)כל זמן משך הגלות"[1] – נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה, ולכן, גם אם חסר בעבודתו של הפרט במשך הזמן שמתעכבת הגאולה מאיזו סיבה שתהי', ה"ז ענין פרטי שבודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלימות „מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל שעומדים מוכנים להגאולה, וכיון שכן, גם התיקון והשלימות דהפרט היא בנקל יותר, ומתוך שמחה, בידעו שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

ובסגנון אחר: כללות בנ"י שהם „קומה אחת שלימה"[2] נמצאים במעמד ומצב דאדם שלם בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, הן ברוחניות (רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת) והן בגשמיות, והחסרון דהפרט הוא כמו מיחוש או חולי קל וחיצוני באבר פרטי שתיקונו ע"י רפואה קלה ומהירה, כמ"ש[3] „ורפא ירפא", „שניתנה רשות (וכח) לרופא לרפאות"[4], כולל ובמיוחד הרפואה שע"י התשובה („גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם"[5]), ועד לשלימות הרפואה שהיא (לא רק מכאן ולהבא, אלא) עוקרת את החולי מלמפרע[6].

ואם הדברים אמורים בזמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין, על אחת כמה וכמה לאחרי שעברו כמה עשיריות שנים, יותר מארבעים שנה ש„נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"[7].

משיחות ש"פ נח, ד' מר־חשון ה'תשנ"ב. סעיפים ט־יג. נדפס בסה"ש תשנ"ב ח"א ע' 65 ואילך.

1) תניא רפל"ז.

2) לקו"ת ר"פ נצבים. ובכ"מ.

3) משפטים כא, יט.

4) ברכות ס, סע"א. וש"נ.

5) יומא פו, סע"א.

6) ראה צפע"נ לרמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ב. ועוד.

7) תבוא כט, ג.

ועאכו"כ בשנה זו – ה'תשנ"ב – שהר"ת שלה (לאחרי ובהוספה לשנה שלפני', ה'תנש"א, הי' תהא שנת נפלאות אראנו) "הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל", "בכל מכל כל"[8] (בגימטריא "קבץ"[9]), שכולל כל הענינים כולם[10] (נוסף לכך שהאות ב' היא אות השימוש לכל הענינים), ולכל לראש ובעיקר ה"נפלאות" דהגאולה האמיתית והשלימה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"[11].

ובפרט לאחרי שכבר נשלם החודש הראשון של השנה, "תשרי", אותיות "רשית"[12], שכולל כל השנה כולה, ועומדים ביום השבת הראשון לשלימות העבודה בעולם, שבו מודגש כללות ענין השבת שקשור עם הגאולה, ובפרט יום השבת לאחרי חצות, הזמן דסעודה שלישית הקשורה עם יעקב, שלישי שבאבות, כנגד גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי[13] ("ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו"[14]), ומתכוננים להקריאה בתורה: "לך לך גו' אל הארץ אשר אראך", ציווי ונתינת־כח לכאו"א מישראל ולכלל ישראל (ע"י אברהם, היהודי הראשון, "אחד הי' אברהם"[15]) ללכת מהגלות אל הגאולה, ובאופן של הליכה כפולה ("לך לך"[16]) שרומז גם על מהירות ההליכה, שהשלימות בזה היא באופן ד"ארו[17] עם ענני שמיא"[18] – הרי בודאי ובודאי שכבר כלו כל הקיצין, וכבר עשו תשובה, ועכשיו אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

*

ב. בהמשך להמדובר לעיל אודות חשבון־צדק, ובמיוחד בקשר ובשייכות להגאולה – יש לעורר ע"ד הוספה בזהירות והידור בקידוש לבנה, ששייך

8) ראה ב"ב טז, סע"ב ואילך.
9) ראה חידושי חת"ס שם.
10) כולל גם הפיכת הענינים הבלתי־רצויים שנרמזים בתיבת "כל" (ראה המשך תער"ב ח"א פ"צ) – ע"י ה(חשבון־צדק וה)תשובה.
11) מיכה ז, טו.
12) כנ"ל* הערה 43.
13) ראה לקו"ש חט"ו ע' 231. וש"נ.
14) הושע ו, ב ובמפרשים.
15) יחזקאל לג, כד.

*) בספר השיחות.

16) להעיר מהשייכות דכפל לגאולה, כדרשת חז"ל (יל"ש ר"פ לך לך. ועוד) "חמש אותיות נכפלו וכולן לשון גאולה" (וראה ד"ה לך לך תרכ"ז. תר"ל. ועוד). – ועפ"ז י"ל שגם הכפל ד"נח נח" (ששייך גם להכפל דשבת, כנ"ל* הערה 3) רומז על הגאולה.
17) דניאל ז, יג.
18) ויש לבאר הדיוק ד"ענני שמיא" – שאף שהעננים באים מן הארץ ("ואד יעלה מן הארץ"), מ"מ, נעשים "ענני שמיא", ע"ד ובדוגמת ענין ה"קשת", שנעשה מהשתקפות קרני השמש בעננים (כנ"ל* ס"ד). – ולהעיר מהשייכות ד"קשת" להגאולה, כדאיתא בזהר (פרשתנו עב, ב) "כד יפקון ישראל מן גלותא זמינא האי קשת לאתקשטא . . בגווני נהירין** . . וכדין צפי לי' למשיח, מנלן, דכתיב וראיתי' לזכור ברית עולם . . ידכר קב"ה להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא, ההי"ד ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם"*** (וראה ד"ה את קשתי נתתי בענן תרנ"ד).

*) בספר השיחות.

**) ומ"ש "לדרת עולם", "נכתב חסר, שיש דורות שלא הוצרכו לאות לפי שצדיקים גמורים היו" (פרש"י ט, יב) - קאי על קשת ע"ד הרגיל שהיא סימן ש"לא יהי' עוד מבול" (כפשטות הכתוב), ובלשון הזהר "דאתחזייא בגוונין חשוכין מתחזיא לדורכנא דלא ייתי מבול".

***) ומסיים, "ודא הוא דכתיב (בהפטרה דפרשת נח) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך".

ביותר לתוכן הענינים האמורים לעיל, כדלקמן.

ובהקדמה:

קיום העולם באופן ש„יום ולילה לא ישבותו" (לאחרי המבול[19]) תלוי במהלך החמה והלבנה, שמהלכים בקביעות ובתמידיות כפי שקבע הקב"ה בתחלת בריאתם, כמ"ש[20] „יהי מאורות ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה . . ולמועדים[21] ולימים ושנים", וכפי שאומרים בברכת קידוש לבנה: „חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם"[22], „חוק הוא דבר קבוע לשמש ביום ולירח בלילה, וזמן נתן להם דהיינו זמן סיבוב גלגל הלבנה בכ"ט י"ב תשצ"ג, וסיבוב גלגל החמה בשס"ה יום ורביע"[23], כולל ובמיוחד הסדר הקבוע דחידוש הלבנה, שאינה במילואה כל ימי החודש, אלא באמצע החודש, והולכת ומתמעטת עד שנעלמת לגמרי, ואח"כ חוזרת ומתחדשת – שעל זה מברכים הברכה המיוחדת דקידוש החודש.

וביאור גודל העילוי דקידוש לבנה, כמארז"ל[22] „כל המברך על החודש בזמנו כאילו מקבל פני שכינה", וכמו שאומרים בברכת קידוש הלבנה „אלמלי לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחודש דים . . הלכך נימרינהו מעומד" – „לפי שישראל בגלותן אינן זוכין לראות פני שכינה ורחוקה מקבלתה, אבל חידוש הלבנה הוא סימן לישראל שהם עתידים להתחדש כמותה לפאר ליוצרם בקיבול פני שכינה . . ולזה כשאנו מברכין על החודש בזמנו שהוא סימן שאנו עתידין להתחדש כמותה, הרי אנו כאילו מקבלין פני השכינה"[23]. וזהו גם מהטעמים שאומרים בקידוש לבנה „דוד מלך ישראל חי וקיים"[24], „שמלכותו נמשל ללבנה[25], ועתיד להתחדש כמותה, וכנסת ישראל תחזור להתדבק בבעלה שהוא הקב"ה דוגמת הלבנה המתחדשת עם החמה, שנאמר[26] שמש ומגן ה', ולכן עושין שמחות רקודין בקידוש החודש דוגמת שמחת נישואין"[27].

ג. ובעומק יותר – בסגנון דתורת הקבלה והחסידות[28]:

לבנה – קאי על ספירת המלכות, ש„לית לה מגרמה כלום"[29], ומקבלת אורה מהחמה, בחי' ז"א, „שמש הוי'", שממנו נמשך הגילוי בשם אלקים, „שמש ומגן הוי' אלקים". ועפ"ז, השינויים באור הלבנה באופן קבלת אור החמה מורים על אופן ההמשכה והגילוי דשם הוי' בשם אלקים, ולעתיד לבוא, שתתמלא פגימת הלבנה, ולא

19) משא"כ קודם המבול שהי' יכול להיות הפסק ושינוי, כבזמן המבול, ש„לא שמשו המזלות ולא ניכר בין יום ובין לילה" (פרש"י עה"פ).

20) בראשית א, יד.

21) שעתידים ישראל להצטוות על המועדות והם נמנים למולד הלבנה (פרש"י עה"פ).

22) סנהדרין מב, א.

23) חדא"ג מהרש"א שם.

24) ר"ה כה, א.

25) „נמשל כלבנה שנאמר בו כסאו כשמש נגדי כירח יכון עולם" (פרש"י שם).

26) תהלים פד, יב.

27) רמ"א או"ח סתכ"ו ס"ב.

28) ראה שעה"ת לאדהאמ"צ ח"ב (חינוך) כו, סע"ב ואילך. ועוד.

29) זהר ח"א לג, ב. רמט, ב. ח"ב רטו, א. ועוד.

יהי' בה שום מיעוט ויהי' אור הלבנה כאור החמה[30], יהי' שלימות היחוד[31] והגילוי דשם הוי' בשם אלקים, „הוי' הוא האלקים".

ויש לומר, שב„קידוש לבנה" (לאחרי שהולכת ומתמעטת וחוזרת ומתחדשת) נרמז כללות מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות (מיעוט הלבנה) שעי"ז באים להגאולה האמיתית והשלימה (חידוש הלבנה), שהכוונה בזה היא לעשות לו' ית' דירה בתחתונים, שגם בעולם התחתון שאין תחתון ממנו בענין הסתר אורו ית', מצד בריאתו ע"י שם אלקים (ע"ד מיעוט ופגימת הלבנה), יומשך ויתגלה אורו ית', שם הוי', שהוא שם העצם, שנעשה דירה לו ית', דירה לעצמותו[32], ועי"ז נעשה „נייחא דרוחא", כיון שנשלם רצונו של הקב"ה שנתאווה להיות לו דירה בתחתונים (כנ"ל* ס"ב).

ד. עפ"ז מובן, שכשעושים חשבון צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, „הי' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו (כנ"ל* ס"א) – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, „שהם עתידים להתחדש כמותה", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, „דוד מלך ישראל חי וקיים".

ובפרטיות יותר:

לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשובים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך[33], גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגוים[34]), כולל גם הזהירות בנוגע להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד[35], אחר ז' ימים למולד[36], ובמוצאי שבת[37], „אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י' בחודש . . אבל אם הוא אח"כ[38] אין ממתינין עד מוצאי שבת, שמא יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן"[39], ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף[40]

---

30) כמ"ש בברכת קידוש לבנה.

31) ראה לקוטי לוי"צ לוח"ג ע' שלג: „הג"פ שלום עליכם שאומרים בקידוש לבנה, א' התקשרות המשפיע ז"א אל המקבל מל' מלמעלה למטה, ב' התקשרות המקבל מל' אל המשפיע ז"א מלמטה למעלה, ג' חיבור ב' הבחי' יחדיו, כמ"ש בלקו"ת סוד"ה ושמתי כדכד דרוה"ר ע"ש".

32) ראה סה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא. וש"נ.

*) בספר השיחות.

33) פרטי הדינים דקידוש לבנה – ראה בטושו"ע או"ח סתכ"ו, ובנ"כ שם.

34) ראה מג"א שם סקי"ד.

35) ראה ט"ז שם סק"ג.

36) שו"ע שם ס"ד. ובסידור אדה"ז „עפ"י הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר ז' ימים למולד" (וראה באריכות הגהות כ"ק אדנ"ע (בסידור תורה אור רמה, א־ב. ובסידור עם דא"ח שכא, א־ב). שער הכולל פל"ג ס"ב. וש"נ).

37) שו"ע שם ס"ב.

38) כמו בחודש זה, שמוצאי שבת (שלאחר ז' ימים למולד*) הוא ביום י"א בחודש.

39) רמ"א שם.

40) ראה הגהות כ"ק אדנ"ע ושער הכולל שם, שמטעם זה לא הי' הצ"צ מקפיד (בימות החורף) להמתין עד אחר ז' ימים. אבל פשוט

*) ואולי אם אין מקפידים על זה ומברכים אחר ג' ימים (ראה גם הערה 40) - יכולים לברך במוצאי שבת זה, שהוא יום ד' בחודש.

– ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה־הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: „ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמן".

ה. ויה"ר שעוד לפני קידוש הלבנה דחודש מרחשון – ובפרט בשנה זו שכיון שחשון וכסלו שניהם מלאים, ישנם שלשה חדשים שלמים (תשרי חשון כסלו) בהמשך אחד, שעי"ז נעשית „חזקה" בהתחלת השנה על שלימות החדשים, שרומזת על השלימות דבנ"י ש„עתידים להתחדש כמותה" – „יתקיים בנו מקרא שכתוב ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמן", ביאת דוד מלכא משיחא תיכף ומיד ממש.

ובפשטות – שתיכף ומיד מתקיים הציווי שקורין תיכף בזמן המנחה: „לך לך גו' אל הארץ אשר אראך", לארצנו הקדושה, כיון ש„לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני וגו'"[41], ארץ עשר אומות[42], ובארצנו הקדושה עצמה – „הלוך ונסוע הנגבה"[43], „לצד ירושלים . . הר המורי'"[44], ושם גופא – „אל מקום המזבח"[45], ש„מקומו מכוון ביותר"[46].

„ושם נעשה לפניך . . כמצות רצונך", כולל גם השלימות דקידוש לבנה באופן שמקבלים פני שכינה – „יראה אל אלקים בציון"[47], ויתירה מזה, „יראה גו' אל פני האדון הוי'"[48], כולל גם היחוד דשם הוי' ושם אלקים שמודגש בקידוש לבנה (כנ"ל* ס"ג), „הוי' הוא האלקים", ובעילוי אחר עילוי, ז"פ „הוי' הוא האלקים" שאומרים בנעילת יוהכ"פ (לאחרי אמירת „שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד" פ"א, ו„ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" ג"פ) – (כ"ק אדמו"ר שליט"א הכריז בניגון המקובל:) הוי' הוא האלקים, הוי' הוא האלקים, הוי' הוא האלקים, הוי' הוא האלקים, הוי' הוא האלקים, לשנה הבאה בירושלים!

שחילוק בזה באם דרים במדינה ש(כו"כ מ)חדשי החורף אינם מעוננים.

41) טו, יח־יט.

42) פרש"י עה"פ.

43) יב, ט.

44) פרש"י עה"פ.

45) יג, ד.

46) רמב"ם הל' ביהב"ח רפ"ב. – ושם: „והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה" (שבזה מודגשת השייכות לפרשת נח).

47) תהלים פד, ח.

48) משפטים כג, יז.

*) בספר השיחות.

הוספה
בשורת הגאולה
מד.

והדגשה יתירה בכהנ"ל – בנוגע לחשבון־צדק בשבת פרשת נח בשנה זו:

ובהקדמה – שכיון שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו, הרי, מסקנת החשבון־צדק (חשבון־צדק דייקא, חשבון אמיתי) שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ובפרטיות יותר:

גם כשידע איניש בנפשי' מעמדו ומצבו שיש אצלו ענינים הצריכים תיקון, אין זה בסתירה ח"ו לעדותו של נשיא דורנו שכבר נשלמה העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, כי, העבודה דכלל בנ"י במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה (שתלוי' "במעשינו ועבודתינו (ד)כל זמן משך הגלות"[1] – נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה, ולכן, גם אם חסר בעבודתו של הפרט במשך הזמן שמתעכבת הגאולה מאיזו סיבה שתהי', ה"ז ענין פרטי שבודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלימות "מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל שעומדים מוכנים להגאולה, וכיון שכן, גם התיקון והשלימות דהפרט היא בנקל יותר, ומתוך שמחה, בידעו שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

. . . ואם הדברים אמורים בזמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין, על אחת כמה וכמה לאחרי שעברו כמה

---

1) תניא רפל"ז.

עשיריות שנים, יותר מארבעים שנה ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"[2].

ועאכו"כ בשנה זו – ה'תשנ"ב – שהר"ת שלה (לאחרי ובהוספה לשנה שלפני', ה'תנש"א, הי' תהא שנת נפלאות אראנו) "הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל", "בכל מכל כל"[3] (בגמטריא "קבץ"[4]), שכולל כל הענינים כולם (נוסף לכך שהאות ב' היא אות השימוש לכל הענינים), ולכל לראש ובעיקר ה"נפלאות" דהגאולה האמיתית והשלימה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"[5] . . הרי בודאי ובודאי שכבר כלו כל הקיצין, וכבר עשו תשובה, ועכשיו אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

* * *

כשעושים חשבון־צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה"[6], בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים"[7].

ובפרטיות יותר:

לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשו־בים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך[8], גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגוים[9]), כולל גם הזהירות בנוגע

---

2) תבוא כט, ג.
3) ראה ב"ב טו, סע"ב ואילך.
4) ראה חידושי חת"ס שם.
5) מיכה ז, טו.
6) נוסח ברכת קידוש לבנה (סנהדרין מב, א).
7) ר"ה כה, א.
8) פרטי הדינים דקידוש לבנה – ראה בטושו"ע או"ח סתכ"ו, ובנ"כ שם.
9) ראה מג"א שם סקי"ד.

להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד[10], אחר ז' ימים למולד[11], ובמוצאי שבת[12], „אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י' בחודש . . אבל אם הוא אח"כ אין ממתינין עד מוצאי שבת, שמא יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן"[13], ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף[14] – ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה־הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: „ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמן".

(משיחות ש"פ נח, ד' מר־חשון תשנ"ב)

10) ראה ט"ז שם סק"ג.

11) שו"ע שם ס"ד. ובסידור אדה"ז „עפ"י הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר ז' ימים למולד" (וראה בארוכה הגהות כ"ק אדנ"ע (בסידור תורה אור רמב, א־ב. ובסידור עם דא"ח שכא, א־ב). שער הכולל פל"ג ס"ב. וש"נ).

12) שו"ע שם ס"ב.

13) רמ"א שם.

14) ראה הגהות כ"ק אדנ"ע ושער הכולל שם, שמטעם זה לא הי' הצ"צ מקפיד (בימות החורף) להמתין עד אחר ז' ימים. אבל פשוט שחילוק בזה באם דרים במדינה ש(כו"כ מ)חדשי החורף אינם מעוננים.

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר' **משה** ע"ה

בן הרה"ח הרה"ת ר' **דובער** הי"ד **לברטוב**

נפטר ביום ו' ה' אלול ה'תשס"ה

וזוגתו מרת **ברכה** בת ר' **אהרן הלוי** ע"ה **לברטוב**

נפטרה ביום א' כ"ה תשרי ה'תשפ"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' **יוסף יצחק הלוי** וזוגתו מרת **גיטל רחל** שיחיו **שגלוב**

הי שותף בהפצת ענייני "משיח וגאולה"!!!

להקדשות ולפרטים נוספים:

טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)

אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula*!!!
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
http://www.torah4blind.org
To dedicate an issue in honor of a loved one, call (323) 934-7095